

Skatteutskottets betänkande 2019/20:SkU2

Ändring i det nordiska skatteavtalet

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till protokoll om ändring i skatteavtalet mellan de nordiska länderna för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och på förmögenhet samt regeringens förslag om att anta en lag om ändring i lagen om dubbelbeskattning mellan de nordiska länderna.

Ändringarna innebär att nya internationella minimistandarder på skatteavtalsområdet som tagits fram inom ramen för det s.k. BEPS-projektet införs i det nordiska skatteavtalet. Det införs bl.a. en bestämmelse som ger en avtalslutande stat möjlighet att neka en avtalsförmån i fall där det huvudsakliga syftet med en transaktion eller ett arrangemang var just att få förmånen. Vidare utvidgas möjligheten att begära ömsesidig överenskommelse. En ny bestämmelse införs även som enbart avser Färöarnas möjlighet att självständigt ändra i de bestämmelser som reglerar på vilket sätt Färöarna ska undanröja dubbelbeskattning.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

Behandlade förslag

Proposition 2018/19:126 Ändring i det nordiska skatteavtalet.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Bakgrund	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden.....	6
Ändring i det nordiska skatteavtalet	6
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	7
Propositionen	7
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Ändring i det nordiska skatteavtalet

Riksdagen

a) godkänner protokollet undertecknat den 29 augusti 2018 om ändring i avtalet mellan de nordiska länderna för att undvika dubbelbeskattnings beträffande skatter på inkomst och på förmögenhet,

b) antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1996:1512) om dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska länderna.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2018/19:126 punkterna 1 och 2.

Stockholm den 26 september 2019

På skatteutskottets vägnar

Jörgen Hellman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jörgen Hellman (S), Niklas Wykman (M), Hillevi Larsson (S), Helena Bouveng (M), Peter Persson (S), Boriana Åberg (M), David Lång (SD), Patrik Lundqvist (S), Hampus Hagman (KD), Joar Forssell (L), Eric Westroth (SD), Rebecka Le Moine (MP), Kjell Jansson (M), Sultan Kayhan (S), Anne Oskarsson (SD) och Andreas Lennkvist Manriquez (V).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2018/19:126 Ändring i det nordiska skatteavtalet. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag redovisas i bilaga 2.

I ärendet har inte väckts några motioner.

Bakgrund

Avtalet mellan de nordiska länderna för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och på förmögenhet (det nordiska skatteavtalet) undertecknades den 23 september 1996. Det trädde i kraft den 11 maj 1997 och tillämpas fr.o.m. den 1 januari 1998. Avtalet är införlivat i svensk rätt genom lagen (1996:1512) om dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska länderna.

Våren 2013 påbörjade OECD med stöd av G20 ett projekt för att motverka skattebaserosion och flyttning av vinster ("Base Erosion and Profit Shifting Project", BEPS). I oktober 2015 publicerade OECD och G20 det s.k. BEPS-paketet. Två av paketets åtgärdsområden (6 och 14) innehåller minimistandarder på skatteavtalsområdet. Minimistandarderna kommer också till uttryck i OECD:s modellavtal genom 2017 års uppdatering.

I januari 2017 inledde de nordiska länder som är parter till det nordiska skatteavtalet diskussioner om att införa BEPS minimistandarder i det nordiska skatteavtalet. Parterna tog fram ett utkast till ändringsprotokoll som paraferades i augusti 2017. Den svenska texten har remitterats till Kammarrätten i Stockholm och Skatteverket. Protokollet undertecknades i Helsingfors den 29 augusti 2018.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslår regeringen att riksdagen godkänner protokollet undertecknat den 29 augusti 2018 om ändring i avtalet mellan de nordiska länderna för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och på förmögenhet och antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1996:1512) om dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska länderna.

Till följd av det projekt som OECD med stöd av G20-länderna har genomfört för att motverka skattebaserosion och flyttning av vinster, det s.k. BEPS-projektet, införs nya minimistandarder på skatteavtalsområdet.

Enligt minimistandarden bör det i ett skatteavtal uttryckligen anges att syftet ska vara att undvika dubbelbeskattning utan att samtidigt skapa förutsättningar för icke-beskattning eller mindre skatt genom skatteflykt eller

skatteundandragande. Detta syfte uttrycks i ingressen till OECD:s modellavtal. Den nya inledningen till det nordiska skatteavtalet överensstämmer i alla väsentliga delar med inledningen till OECD:s modellavtal.

Minimistandarden omfattar också specifika avtalsbestämmelser, och av de tre alternativ till bestämmelser som staterna kan välja att införa valde de nordiska länderna att införa en Principal Purpose Test-regel (PPT-regel) som innebär att en förmån enligt ett skatteavtal inte ska ges om ett av de huvudsakliga syftena med ett visst arrangemang eller en viss transaktion har varit att få denna avtalsförmån. Enligt PPT-regeln görs dock undantag om givandet av förmånen skulle vara i överensstämmelse med ändamålet för och syftet med de relevanta bestämmelserna i skatteavtalet i fråga.

Dessutom ska stater införa en minimistandard i sina skatteavtal som syftar till att säkerställa ett snabbt, effektivt och ändamålsenligt förfarande för att lösa skatterelaterade tvister genom s.k. ömsesidig överenskommelse motsvarande artikel 25 punkterna 1–3 i OECD:s modellavtal. Sådana bestämmelser har även tidigare varit en del av modellavtalet och det nordiska skatteavtalet. Den nya bestämmelsen i avtalet – som i huvudsak överensstämmer med artikel 25 punkt 1 i OECD:s modellavtal – innebär att den som anser att åtgärder har vidtagits som medför eller kommer att medföra beskattning som strider mot bestämmelserna i skatteavtalet, kan lägga fram saken för den behöriga myndigheten i någon av de avtalsslutande staterna. Enligt nuvarande avtal ska saken i dessa fall läggas i fram i den stat där personen har sin hemvist eller, under vissa förutsättningar, i den stat där personen är medborgare. Enligt den nya bestämmelsen i avtalet ska framställan ske inom fem år från det att personen fick vetskap om åtgärden, medan tidsgränsen i OECD:s modellavtal är tre år.

En ny bestämmelse införs som enbart avser Färöarnas möjlighet att självständigt ändra i de bestämmelser som reglerar på vilket sätt Färöarna ska undanröja dubbelbeskattning.

Den nya lydelsen av avtalet införlivas i svensk rätt genom ändring i 1 § lagen (1996:1512) om dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska länderna. Genom ändring av 1 § så att den hänvisar till det protokoll som undertecknades den 29 augusti 2018 ändras samtidigt 1 § så att det ändringsprotokoll som undertecknades den 6 oktober 1997, och som genom lagen (1997:920) om ändring i lagen (1996:1512) om dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska länderna utgör en del av bilagan till lagen, ingår i uppräkningsprotokoll om ändring.

Protokollet föreslås träda i kraft den trettonde dagen efter den dag då samtliga avtalsslutande stater har meddelat det finska utrikesministeriet att protokollet har godkänts. Det är således inte nu möjligt att avgöra vid vilken tidpunkt protokollet kommer att träda i kraft. Protokollets bestämmelser tillämpas på skatter som tas ut för beskattningsår som börjar den 1 januari det kalenderår som följer närmast efter det år då protokollet träder i kraft eller senare. Protokollet ska förbli i kraft så länge avtalet är i kraft.

Utskottets överväganden

Ändring i det nordiska skatteavtalet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner det protokoll som undertecknades den 29 augusti 2018 om ändring i avtalet mellan de nordiska länderna för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och på förmögenhet och antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen om dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska länderna.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte något att invända mot regeringens förslag och tillstyrker propositionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2018/19:126 Ändring i det nordiska skatteavtalet:

1. Riksdagen godkänner protokollet undertecknat den 29 augusti 2018 om ändring i avtalet mellan de nordiska länderna för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och på förmögenhet.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1996:1512) om dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska länderna.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen
(1996:1512) om dubbelbeskattningsavtal
mellan de nordiska länderna

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1996:1512) om dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska länderna och bilaga 1 till lagen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Det avtal för att undvika dubbelbeskattningsavtal beträffande skatter på inkomst och på förmögenhet som Danmark, Färöarna, Finland, Island, Norge och Sverige undertecknade den 23 september 1996 ska tillsammans med det protokoll som är fogat till avtalet och som utgör en del av detta, i den lydelse dessa har genom *det* protokoll om ändring i avtalet som undertecknades den 4 april 2008, gälla som lag här i landet. Avtalets bestämmelse i artikel 3 punkt 1 a att uttrycket "Finland" inte inbegriper landskapet Åland i fråga om den finska kommunalskatten ska inte gälla.

Avtalet och protokollet är avfattade på danska, färöiska, finska, isländska, norska och svenska språken. På svenska språket har utfärdats två texter, en för Finland och en för Sverige. Samtliga texter har samma giltighet. Den för Sverige utfärdade texten framgår av bilaga 1 till denna lag.

Det avtal mellan Sverige och Danmark om beskattning av anställda ombord på färjor och tåg i reguljär trafik mellan Danmark och Sverige som undertecknades den 30 september 1999 ska gälla som lag här i landet. Avtalet är avfattat på danska och svenska språken. Den för Sverige utfärdade texten framgår av bilaga 2 till denna lag.

Det avtal mellan Sverige och Norge som undertecknades den 22 oktober 2002 och som innehåller särskilda bestämmelser för undvikande av dubbelbeskattningsavtal vid byggande, underhåll och drift av gränsbron som ingår i den nya Svinesundsförbindelsen ska gälla som lag här i landet. Avtalet är avfattat på svenska och norska språken. Den för Sverige utfärdade texten framgår av bilaga 3 till denna lag.

*Föreslagen lydelse*1 §¹

Det avtal för att undvika dubbelbeskattningsavtal beträffande skatter på inkomst och på förmögenhet som Danmark, Färöarna, Finland, Island, Norge och Sverige undertecknade den 23 september 1996 ska tillsammans med det protokoll som är fogat till avtalet och som utgör en del av detta, i den lydelse dessa har genom *de* protokoll om ändring i avtalet som undertecknades *den 6 oktober 1997, den 4 april 2008 och den 29 augusti 2018*, gälla som lag här i landet. Avtalets bestämmelse i artikel 3 punkt 1 a att uttrycket "Finland" inte inbegriper landskapet Åland i fråga om den finska kommunalskatten ska inte gälla.

¹ Senaste lydelse 2008:653.

Det avtal mellan Sverige och Danmark om vissa skattefrågor som undertecknades den 29 oktober 2003 ska gälla som lag här i landet. Avtalet är avfattat på svenska och danska språken. Den för Sverige utfärdade texten framgår av bilaga 4 till denna lag.

1. Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.
2. Denna lag ska tillämpas på skatter som tas ut för beskattningsår som börjar den 1 januari det kalenderår som följer närmast efter det år då lagen träder i kraft eller senare.

*Bilaga 1***Avtal mellan de nordiska länderna för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och på förmögenhet**

Danmarks regering tillsammans med Färöarnas landsstyre samt Finlands, Islands, Norges och Sveriges regeringar,

som önskar ingå avtal för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och på förmögenhet (i det följande benämnt "avtalet"), utan att skapa förutsättningar för icke-beskattning eller minskad skatt genom skatteundandragande eller skatteflykt (däri inbegripet genom så kallad "treaty shopping", som syftar till att personer med hemvist i en stat som inte är part till detta avtal indirekt ska åtnjuta förmåner enligt detta avtal),

som konstaterar att i fråga om Färöarna handhavandet även i förhållande till utlandet av de sakområden som omfattas av detta avtal hör till Färöarnas självstyrelsekompetens,

har kommit överens om följande:

Artikel 26**Allmänna beskattningsregler**

1. Inkomst som person med hemvist i en avtalsslutande stat förvärvat eller förmögenhet som sådan person innehar får inte beskattas i annan avtalsslutande stat, såvida inte beskattning uttryckligen är tillåten enligt detta avtal.

2. I fall då beskattningsrätten till en inkomst eller tillgång enligt avtalet tillagts annan avtalsslutande stat än den där personen som förvärvat inkomsten eller innehar tillgången har hemvist, och denna andra stat på grund av sin lagstiftning inte medtar inkomsten eller tillgången, i sin helhet, vid beskattningen eller endast beaktar inkomsten eller tillgången för progressionsuppräknings eller annan skatteberäkning, beskattas inkomsten eller tillgången, såvida inte annat föreskrivs nedan, till den del den inte medtas vid beskattningen i denna andra stat, endast i den avtalsslutande stat där personen i fråga har hemvist.

3. I fall då beskattningsrätten enligt artikel 14 punkt 1 samt artikel 15 punkt 2 och punkterna 4 a) och 4 b) till en inkomst som förvärvat av en person med hemvist i en avtalsslutande stat enligt avtalet tillagts endast denna stat får inkomsten beskattas i annan avtalsslutande stat om inkomsten inte kan beskattas i den förstnämnda staten på grund av lagstiftningen i denna stat.

4. Utan hinder av övriga bestämmelser i detta avtal ska en förmån enligt avtalet inte kunna åtnjutas i fråga om en inkomst eller en förmögenhetstillgång, om det med hänsyn till alla relevanta omständigheter rimligen

kan antas att ett av de huvudsakliga syftena med det arrangemang eller den transaktion som direkt eller indirekt resulterade i förmånen var att komma i åtnjutande av förmånen. Detta gäller dock inte om det fastställs att åtnjutandet av förmånen under dessa omständigheter är i enlighet med avtalets ändamål och syfte.

Artikel 27

Förbud mot diskriminering

Artikel 28

Förfarandet vid ömsesidig överenskommelse

1. Om en person anser att i en eller flera av de avtalsslutande staterna vidtagits åtgärder som för honom medför eller kommer att medföra beskattning som strider mot bestämmelserna i detta avtal, kan han, utan att detta påverkar hans rätt att använda sig av de rättsmedel som finns i dessa staters interna rättsordningar, lägga fram saken för den behöriga myndigheten i någon av de avtalsslutande staterna. Saken ska läggas fram inom fem år från den tidpunkt då personen i fråga fick vetskap om den åtgärd som givit upphov till beskattning som strider mot bestämmelserna i avtalet.

2. Om den behöriga myndigheten finner invändningen grundad men inte själv kan få till stånd en tillfredsställande lösning, skall myndigheten söka avgöra saken genom ömsesidig överenskommelse med behörig myndighet i annan avtalsslutande stat, som berörs av frågan, i syfte att undvika beskattning som strider mot avtalet. Om den stat hos vars behöriga myndighet personen i fråga har lagt fram saken inte själv berörs av frågan, skall denna behöriga myndighet överlämna saken till behörig myndighet i någon av de stater som berörs av frågan. Överenskommelse som träffats genomförs utan hinder av tidsgränser i vederbörande avtalsslutande staters interna lagstiftning.

3. Om svårigheter eller tvivelsmål uppkommer mellan avtalsslutande stater beträffande tolkningen eller tillämpningen av avtalet, skall de behöriga myndigheterna i dessa stater överlägga för att söka lösa frågan genom ömsesidig överenskommelse. De behöriga myndigheterna i avtalsslutande stater kan även överlägga för att undanröja dubbelbeskattning i sådana fall som inte omfattas av avtalet eller för att genom ömsesidig överenskommelse lösa frågor som, utan att vara reglerade i avtalet, på grund av olikhet i vederbörande staters principer för skattens beräkning eller av andra skäl kan uppkomma i fråga om de skatter som avses i artikel 2.

4. Innan beslut fattas i fråga som avses i punkt 3, skall resultatet av överläggningar som där avses snarast delges behöriga myndigheter i övriga avtalsslutande stater. Finner behörig myndighet i en avtalsslutande stat att överläggningar bör äga rum mellan de behöriga myndigheterna i

samtliga avtalsslutande stater, skall på begäran av den behöriga myndigheten i den förstnämnda avtalsslutande staten sådana överläggningar äga rum utan dröjsmål.

Protokoll

Vid undertecknande av det i dag mellan de nordiska länderna ingångna avtalet för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och på förmögenhet har undertecknade kommit överens om följande bestämmelser som utgör en integrerande del av avtalet:

X. Till artikel 25

1. Bestämmelsen i artikel 25 punkt 1 c) kan upphävas på begäran av Danmark.

Begäran om en sådan ändring görs på diplomatisk väg genom underrättelse till envar av de andra avtalsslutande staterna. Ändringen träder i kraft trettonde dagen efter den dag då samtliga andra avtalsslutande stater erhållit sådan underrättelse med verkan på skatter som bestäms för beskattningsår som börjar den 1 januari det kalenderår som följer närmast efter det då ändringen träder i kraft eller senare.

Bestämmelserna i artikel 25 punkt 1 kan på begäran av Danmark ändras och ersättas av följande text:

”a) Om person med hemvist i Danmark förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal får beskattas i annan avtalsslutande stat, skall Danmark, såvida inte bestämmelserna i punkt b) eller c) föranleder annat,

1) från denna persons danska inkomstskatt avräkna ett belopp motsvarande den inkomstskatt som betalats i denna andra stat;

2) från denna persons danska förmögenhetsskatt avräkna ett belopp motsvarande den förmögenhetsskatt som betalats i denna andra stat.

Avräkningsbeloppet skall emellertid inte i något fall överstiga den del av den danska inkomstskatten eller förmögenhetsskatten, beräknad utan sådan avräkning, som belöper på den inkomst eller förmögenhet som får beskattas i denna andra stat.

b) Om person med hemvist i Danmark förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal beskattas endast i annan avtalsslutande stat, får Danmark inräkna inkomsten eller förmögenheten i beskattningsunderlaget men skall sätta ned den danska skatten på inkomsten eller förmögenheten genom avdrag med den del av inkomstskatten respektive förmögenhetsskatten som belöper på den inkomst som härrör från denna andra stat respektive den förmögenhet som innehas där.

c) Om person med hemvist i Danmark förvärvar inkomst som avses i artikel 15 punkt 1 eller artikel 21 punkt 7 a), får Danmark inräkna inkomsten i beskattningsunderlaget men skall sätta ned den danska skatten på inkomsten genom avdrag med den del av inkomstskatten som belöper på den inkomst som härrör från denna andra stat.”

Begäran om sådan ändring görs på diplomatisk väg genom underrättelse till envar av de andra avtalsslutande staterna. Ändringen träder i kraft trettionde dagen efter den dag då samtliga andra avtalsslutande stater erhållit sådan underrättelse och dess bestämmelser tillämpas i fråga om skatt på förmögenhet, på förmögenhet på vilken skatt utgår på grund av taxering andra kalenderåret efter den dag då ändringen träder i kraft eller senare.

2. Bestämmelserna i artikel 25 punkt 2 c) kan upphävas på begäran av Färöarna.

Begäran om en sådan ändring görs på diplomatisk väg genom underrättelse till envar av de andra avtalsslutande staterna. Ändringen träder i kraft trettionde dagen efter den då samtliga andra avtalsslutande stater erhållit sådan underrättelse och dess bestämmelser tillämpas i fråga om skatt som påförs för beskattningsår som börjar den 1 januari det år som följer närmast efter den dag då ändringen träder i kraft eller senare.

3. Bestämmelserna i artikel 25 punkt 3 kan på begäran av Finland ändras och ersättas av följande text:
